

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ และนักศึกษา

Desirable Characteristics of Graduates of the Master of Business Administration
Program in Business Administration in Faculty of Management Science at
Phetchaburi Rajabhat University according to the Perspectives of Graduate Users,
Instructors, and Students.

วิกานดา สง่ามิน
Wikanda Sa-Nga-Min

นักวิชาการศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000
Educator, Faculty of Management Science, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: wikanda.san@mail.pbru.ac.th

Received: 12 September 2021, Revised: 08 December 2021, Accepted: 03 January 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ และนักศึกษา และ 2) นำเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เป็นงานวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน ประกอบด้วยสถานประกอบการ โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นนายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้บริหารหรือหัวหน้างานสถานประกอบการ และบัณฑิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ที่สำเร็จการศึกษาแล้วและที่กำลังศึกษาศึกษาอยู่ ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 10 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2552 พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 2) แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ และนักศึกษา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ควรสอดแทรกในเนื้อหาการสอนทุกรายวิชา เพื่อให้บัณฑิตได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสังคม การมีวินัย ตรงต่อเวลา มีหลักคิดและแนวปฏิบัติในทางส่งเสริมความดีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติ และมีระเบียบวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม ด้านความรู้ ควรพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ ความเข้าใจศาสตร์ทางด้านบริหารธุรกิจที่สำคัญ สามารถติดตามความก้าวหน้าเพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ เน้นรายวิชาที่เกี่ยวกับศาสตร์บริหารธุรกิจโดยตรง เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ทางด้านบริหารธุรกิจอย่างถ่องแท้ ด้านปัญญา เน้นให้นักศึกษานำความรู้มาประยุกต์ใช้ตามหลักการและทฤษฎี สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ เพื่อการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์และมีแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่ทันสมัย ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เน้นจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เน้นจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษารู้จักการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข ใช้หลักสถิติในการประยุกต์ใช้เพื่อการทำงาน ฝึกให้เป็นคนมีเหตุผล รู้จักใช้ตรรกะทางคณิตศาสตร์รู้จักการคิดวิเคราะห์และสามารถสื่อสารกับคนในองค์กรในสังคมได้อย่างดี

คำสำคัญ : คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

Abstract

The objectives of this research were to: 1) study desirable characteristics of graduates of the Master of Business Administration (MBA) from the Business Administration Program in the Faculty of Management Science at Phetchaburi Rajabhat University according to the perspectives of graduate users, instructors, and students, and 2) find out the guidelines for developing the MBA Program in the Business Administration Program, Faculty of Management Science, Phetchaburi Rajabhat University according to the perspectives of graduate users, instructors, and students. A mixed research methodology was applied in this study. For the quantitative study, the questionnaire was used to collect data from 300 samples consisting of employers, entrepreneurs, executives or supervisors of the workplaces, graduates and students of Bachelor and Master of Business Administration programs, selected by using the purposive sampling method. For the qualitative study, the semi-structured interview was used to collect data from 10 informants, selected by using the purposive sampling method, consisting of the instructors in the Business Administration Program of the Faculty of Management Science, Phetchaburi Rajabhat University. The quantitative data were analyzed by using frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation, processed by a computer program.

The research results were as follows: 1) The graduates' and graduate users' opinions on the desirable characteristics of MBA graduates from the Business Administration Program, Faculty of Management Science, Phetchaburi Rajabhat University, were both overall at a high level. When each aspect of the characteristics according to the Thai Qualifications Framework 2009 (TQF: HEd 2009) was considered, it was found that both the graduates and graduate users ranked the aspect of ethics and morals at the highest mean. 2) The guidelines for developing the Master Program of Business Administration, Faculty of Management Science, Phetchaburi Rajabhat University, according to the perspectives of graduate users, instructors, and students, were that there should be activities focusing on developing students according to TQF: HEd 2009 in all 5 aspects as follows: **-Ethics and Morals:** focusing on including ethics and morals in the teaching content of every course to have students realize their responsibility to themselves and to society, become people with discipline, punctuality, principles and practices in promoting goodness and humanity values, be able to coexist peacefully with others in society and have discipline and respect the rules of society; **Knowledge:** focusing on developing graduates to have knowledge and understanding of important business administration sciences, being able to track progress to be aware of technological changes affecting business, and should focus on courses directly related to business administration science to have students get knowledge and a thorough understanding of the science of business administration; **Cognitive Skills:** focusing on having the students apply knowledge according to principles and theories, being able to think analytically to solve problems according to various situations with creativity and modern approaches; **Interpersonal Skills and Responsibility:** focusing on learning and teaching management to have the students join activities together to develop good human relation among their colleagues; **Numerical, Communication and Information Technology Skills:** focusing on learning and teaching management to enable the students to have the skills in numerical analysis thinking by applying statistics in their work, to be trained to become rational people, able to use mathematical logic and analytical thinking, and to efficiently communicate with people in their own organizations and in society.

Keywords : Desirable characteristics, Thai Qualifications Framework for Higher Education, Master of Business Administration Program

บทนำ

ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) การพัฒนาเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (Digitization) ปัจจัยต่าง ๆ ส่งผลโดยตรงต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลวางทิศทางการพัฒนาประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วโดยอาศัยศักยภาพของการอุดมศึกษาในการผลิตและพัฒนากำลังคนคุณภาพและสมรรถนะสูง การสร้างโอกาสในการเข้าถึงอุดมศึกษาและองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ตอบโจทย์การพัฒนา สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก รัฐบาลจึงมุ่งเน้นให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนการสร้างหลักสูตรชั้นนำที่สามารถผลิต

บัณฑิตและพัฒนากำลังคนที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานที่มีคุณภาพเทียบเคียงกับระดับสากลสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีคุณค่า โดยบัณฑิตและกำลังคนดังกล่าวต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีองค์ความรู้ความเข้าใจ ทักษะที่สอดคล้องกับเป้าหมายและสามารถตอบโจทย์ที่ท้าทายของประเทศ [1] ปัจจุบันการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาทุกสถาบันเน้นผลผลิตที่ตรงกับความต้องการของหน่วยงาน โดยการประเมินบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาต้องมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำคัญซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการคิด วิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ [2]

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้กำหนดพันธกิจการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพมุ่งสากลสร้างอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บัณฑิตและสังคม โดยคำนึงถึงหลักกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนที่จะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ พร้อมทำงานเป็น การเปิดโอกาสทางการศึกษา พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ให้นักศึกษามีโอกาสเพิ่มพูนประสบการณ์และพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตลอดจนพัฒนาบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะสูง การประเมินคุณภาพบัณฑิตระดับปริญญาโทตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดจากปัจจัยการดำเนินงานทั้งปัจจัยด้านระบบและปัจจัยด้านกระบวนการจัดการศึกษา ผลของการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศแสดงถึงผลการเรียนรู้ของนักศึกษาซึ่งจะเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความมั่นใจในกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง คือ นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ที่คาดหวังว่าบัณฑิตพึงมี

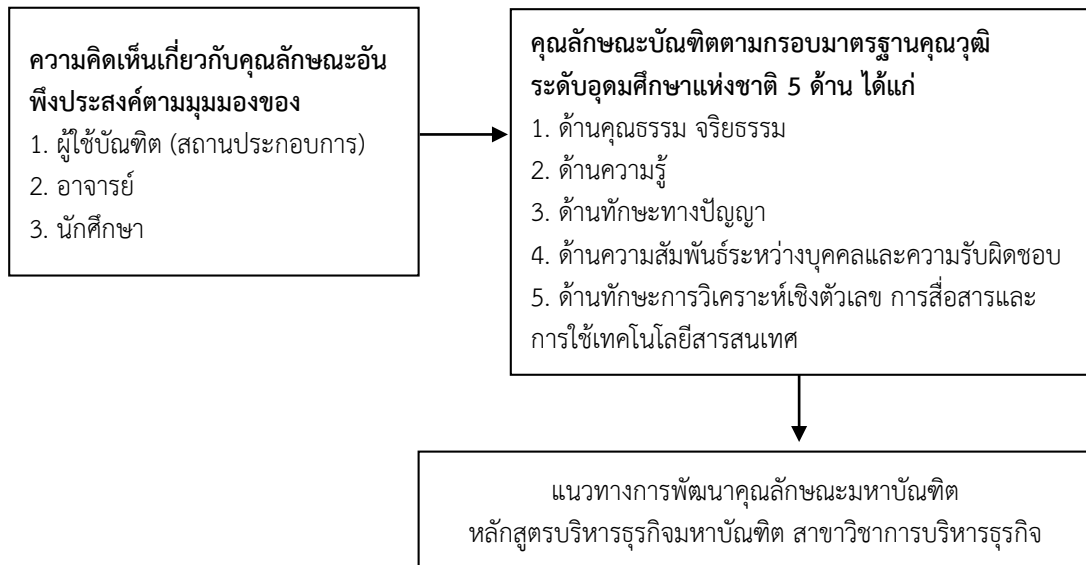
คณะวิทยาการจัดการ ดำเนินการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 โดยใช้ชื่อ “หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป” และได้ปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ในปี พ.ศ. 2555 โดยใช้ชื่อหลักสูตร “หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ” (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) และปรับปรุงหลักสูตรใน ปี พ.ศ. 2560 ชื่อ “หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ” (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) ซึ่งเป็นหลักสูตรปัจจุบันที่ใช้ในการจัดการศึกษา หลักสูตรตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของประเทศ จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเป้าหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือหลักสูตรต้องการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับพันธกิจตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้มหาวิทยาลัยเป็นกำลังสำคัญในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม นำความรู้ และมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ในการพัฒนาหลักสูตรจึงมุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถสร้างสรรค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาบัณฑิตที่ตรงตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นผู้ใช้บัณฑิต รวมถึงศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมุมมองของอาจารย์ที่มีต่อการพัฒนามหาบัณฑิตและศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมุมมองของนักศึกษา ซึ่งเป็นผู้เรียน ว่าต้องการให้หลักสูตรพัฒนาคุณลักษณะมหาบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจเป็นแบบใด ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ และนักศึกษา
2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ซึ่งการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน ประกอบด้วย สถานประกอบการ โดยผู้ให้ข้อมูลเป็นนายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้บริหารหรือหัวหน้างานสถานประกอบการ และบัณฑิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ที่สำเร็จการศึกษาแล้วและที่กำลังศึกษาศึกษาอยู่ ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง

การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 10 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-end-question) ชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีลักษณะเป็นคำถามแบบอัตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคิร์ต [3] และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สำหรับหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และตลาดแรงงานทั่วไป ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-end-question)

2. แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) รายละเอียดดังนี้ 1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้ (Item Objective Congruency : IOC) คือ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตั้งแต่ 3 ท่าน 2) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 30 ตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยค่าความเชื่อมั่นของแต่ละข้อคำถามนั้นควรมีค่าตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป [4] ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของผู้วิจัย เท่ากับ 0.87 ดังนั้น แบบสอบถามจึงจัดอยู่ในเกณฑ์ความเชื่อมั่นสูงและสามารถนำไปใช้ได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อใช้อธิบายลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลด้วยสถิติร้อยละ (Percentage) และแจกแจงความถี่ (Frequency) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 5 ด้าน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางทางในการพัฒนาคุณลักษณะมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ใช้บัณฑิต/สถานประกอบการ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 36 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งงานระดับหัวหน้างาน อยู่หน่วยงานเอกชน

บัณฑิต

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 36 ปี มีสถานภาพการศึกษา จบการศึกษาแล้ว อยู่หน่วยงานราชการ ส่วนใหญ่เข้าศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เนื่องจากหลักสูตรน่าสนใจ รองลงมา คือ สำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ ชื่อเสียงสถาบัน และเข้าศึกษาตามคำแนะนำผู้อื่น

อาจารย์ผู้สอน

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 10 คน พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 10 ปี

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ละด้านของคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (ตามมุมมองของบัณฑิต)

(N=150)				
คุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2552	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.54	0.57	มากที่สุด	
2. ด้านความรู้	4.28	0.63	มาก	
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.39	0.60	มาก	
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.53	0.57	มากที่สุด	
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.31	0.64	มาก	
ภาพรวม	4.41	0.60	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2552 พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.54 รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.53 ด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และด้านความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ละด้านของคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต)

คุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2552	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.53	0.55	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	4.09	0.48	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.27	0.58	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.45	0.56	มาก
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.11	0.49	มาก
ภาพรวม	4.29	0.41	มาก

(N=150)

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของมหาบัณฑิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2552 พบว่า **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.53 รองลงมาคือ **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 **ด้านทักษะทางปัญญา** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และ**ด้านความรู้** มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตามมุมมองของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต พบว่า บัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต ให้ความสำคัญด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นอันดับแรก รองลงมา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำเพ็ญ พรหมประสิทธิ์ และคณะ [5] พบว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม ระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นราวิชญ์ ชัยสิทธิ์ และคณะ [6] พบว่า สถานประกอบการต้องการให้มหาบัณฑิตมีความเชี่ยวชาญ/มีความชำนาญ/มีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ และต้องการมหาบัณฑิตที่ปฏิบัติงานอย่างขยันหมั่นเพียร/อดทน/สู้งาน ซึ่งจะเห็นได้ว่าสถานประกอบการให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาหรือบัณฑิตในด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นอันดับแรก เนื่องจากคุณสมบัติดังกล่าวเป็นคุณสมบัติพื้นฐานในการพัฒนาไปสู่คุณสมบัติด้านต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งต่างจากความรู้ที่ให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย เนื่องจากความรู้สามารถเรียนรู้และพัฒนาใหม่ได้จากสถานประกอบการ

จากผลการวิจัยสามารถจำแนกอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ตามมุมมองของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งกล่าวได้ว่า คุณธรรม จริยธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์และทุกวิชาชีพ มนุษย์นับว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีความสำคัญมากที่สุดในโลก เพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สามารถเรียนรู้และรับการฝึกอบรมสั่งสอน จนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อโลกได้ ในการเรียนรู้และการฝึกอบรมเพื่อสะสมประสบการณ์ชีวิต มนุษย์ควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมไปด้วยพร้อม ๆ กัน เพราะคุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคนเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพลินพิศ ศิริสมบุญ [7] พบว่า ในการใช้ชีวิต คุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะเมื่อคนในสังคมมีคุณธรรม จริยธรรม ทุกสังคมก็จะน่าอยู่มากขึ้น ปัญหาต่าง ๆ ก็จะน้อยลง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อพันธ์ พูลพุทธา [8] พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเป็นผลการเรียนรู้หนึ่งที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ว่า ผู้เรียนพึงมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและความพอเพียงเป็นแบบอย่างที่ดีได้ รวมทั้งกลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกกิจกรรมที่ได้พัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชา เน้นการเรียนรู้ในกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติในสถานการณ์จริงโดยนำสิ่งที่เรียนรู้ในรายวิชาไปปฏิบัติจริงในการปฏิบัติงาน และเรียนรู้และฝึกจากกรณีตัวอย่างที่ครอบคลุมประเด็นปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้นักเรียนฝึกแก้ปัญหา

ด้านความรู้ พบว่า ตามมุมมองของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวได้ว่า ความรู้ คือ ผลที่ได้จากการเรียนรู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกิดความเข้าใจในสิ่งนั้น ความรู้ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของบุคคลในการทำงานให้มี ประสิทธิภาพ ความรู้ที่แต่ละบุคคลมี ได้แก่ ความรู้รอบตัว ความรู้ในสาขาวิชาชีพ และความรู้ที่องค์การสร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการ พัฒนาการให้ดียิ่งขึ้น ความรู้ใหม่จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่องค์การต้องมี เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคคลให้เพิ่มพูนอยู่เสมอ สอดคล้อง กับงานวิจัยของ เพลินพิศ ศิริสมบุญ [7] พบว่า ด้านความรู้เป็นสิ่งจำเป็นในการทำงาน และเป็นการรับรองว่าบัณฑิตที่จบการศึกษา ไปนั้นมีความรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิดา แสงอาวู [9] พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติด้านความรู้ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยนักศึกษาสามารถแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ และพัฒนาตนเอง เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าตามกรอบมาตรฐานบัณฑิตต้องมีความรู้ในหลายสาขาวิชา และสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต รู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงของสังคมเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เรียนอย่างถ่องแท้และเป็นระบบ ทั้งหลักการ ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้มีความรู้ที่ทันสมัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ตามมุมมองของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ในการทำงาน นอกจากมีความรู้แล้ว ทักษะทางปัญญา ก็เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมาก บัณฑิตที่จบการศึกษาไปนั้นจะมีความสามารถในการ วิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ในการคิดวิเคราะห์และการ แก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน ใช้ความรู้ทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการจัดการบริบทใหม่ ที่ไม่ได้คาดคิดทางวิชาการและวิชาชีพ และพัฒนาแนวคิดริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองประเด็นหรือปัญหา สามารถใช้ดุลยพินิจใน การตัดสินใจในการสถานการณ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอ สามารถสังเคราะห์และใช้ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการหรือรายงานทาง วิชาชีพและพัฒนาความคิดใหม่ ๆ โดยการบูรณาการให้เข้ากับองค์ความรู้หรือเสนอเป็นความรู้ใหม่ที่ท้าทาย สามารถใช้เทคนิคทั่วไป หรือเฉพาะทางในการวิเคราะห์ประเด็นหรือปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงพัฒนาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องใน สาขาวิชาการหรือวิชาชีพ สามารถวางแผนและดำเนินโครงการสำคัญหรือโครงการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการได้ด้วยตนเอง โดยการใช้ ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตลอดถึงการใช้เทคนิคการวิจัยและให้ข้อสรุปที่สมบูรณ์ซึ่งขยายองค์ความรู้หรือแนวทางการ ปฏิบัติในวิชาชีพที่มีอยู่เดิมได้อย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพลินพิศ ศิริสมบุญ [7] พบว่า ในการทำงานนอกจากมี ความรู้แล้ว ทักษะทางปัญญาก็เป็นสิ่งสำคัญ สามารถนำแนวคิด หลักทฤษฎีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้และเป็นการทำให้คนเรารู้จักคิด วิเคราะห์และสามารถแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ซึ่งในการทำงานมีเรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะทางปัญญาในการ ทำงานมากมาย ซึ่งบัณฑิตของวิทยาลัยฯ ก็ได้รับการฝึกฝนในการใช้ทักษะทางปัญญามากเช่นกัน

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ตามมุมมองของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด บัณฑิตที่จบไปนั้น ควรมีภาวะการเป็นผู้นำ สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลายสามารถ ทำงานเป็นทีมและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน หรือความ ยุ่งยากระดับสูงทางวิชาชีพได้ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเองและสามารถประเมินตนเองได้ รวมทั้งวางแผน ในการปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระดับสูงได้ มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง และร่วมมือกับ ผู้อื่นอย่างเต็มที่ในการจัดการข้อโต้แย้งและปัญหาต่าง ๆ แสดงออกทักษะการเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพลินพิศ ศิริสมบุญ [7] พบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เป็นความสามารถในการทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เมื่อบัณฑิตจบไปทำงาน ทำให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคม มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิดา แสงอาวู [9] พบว่า หากบุคคลมีความรับผิดชอบจะมีผลดีคือ (1) คนมีความรับผิดชอบย่อมจะ ทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายกาลเวลา (2) คนมีความรับผิดชอบย่อมเป็นที่นับถือได้รับการสรรเสริญ และเป็นคุณประโยชน์ทั้ง ต่อตนเองและสังคม (3) ความรับผิดชอบเป็นสิ่งเกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคม (4) ไม่เป็นต้นเหตุของความเสื่อมและความเสียหายแก่ส่วนรวม และ (5) ทำให้เกิดความก้าวหน้า สงบสุข เรียบร้อยแก่สังคม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ตามมุมมองของบัณฑิตและผู้ใช้ บัณฑิต มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่า การทำงานในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทักษะทางด้าน การวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก บัณฑิตที่จบการศึกษาไปนั้นควรมีการพัฒนาทางด้านนี้อย่างต่อเนื่อง สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหา และเสนอแนะแก้ไขปัญหานั้นต่าง ๆ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทั้งในวงการศึกษาและวิชาชีพรวมถึงชุมชนทั่วไป โดยการนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือ

โครงการค้นคว้าที่สำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพลินพิศ ศิริสมบุรณ์ [7] พบว่า ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสิ่งจำเป็นในการทำงาน เป็นการฝึกให้เป็นคนมีเหตุผล รู้จักใช้ตรรกะทางคณิตศาสตร์ รู้จักการคิดวิเคราะห์และสามารถสื่อสารกับคนในองค์กร ในสังคมได้อย่างดีทั้งการพูด การเขียน การนำเสนอ ต่าง ๆ และสุดท้ายคือเรื่องของการใช้เทคโนโลยีซึ่งตรงกับยุคสมัยในปัจจุบัน สื่ออยู่ในมือทุกคน ทำให้บัณฑิตสามารถพัฒนาการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อยู่ตลอดเวลา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

จากการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันบุคลากรทางด้านบริหารธุรกิจควรมีความพร้อมในด้านการจัดการอย่างมืออาชีพ สามารถที่จะใช้ความรู้ทางด้านบริหารธุรกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร รวมทั้งปรับเปลี่ยนเพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป มุ่งพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนไปในยุคดิจิทัล โดยควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณลักษณะมหาบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ให้ครบทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1. หลักสูตรควรคำนึงถึงการส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยการสอดแทรกในเนื้อหาการสอนทุกรายวิชา เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสังคม การมีวินัย ตรงต่อเวลา มีหลักคิดและแนวปฏิบัติในทางส่งเสริมความดีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ มีความรับผิดชอบมีศีลธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติ และมีระเบียบวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณภาพเป็นคนดีของสังคมและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

2. หลักสูตรควรพัฒนาบัณฑิตให้มีความรู้ ความเข้าใจศาสตร์ทางด้านบริหารธุรกิจที่สำคัญ สามารถติดตามความก้าวหน้าเพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อธุรกิจ ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้บัณฑิตที่จบการศึกษาต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สามารถทำงานได้ตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนด ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรควรปรับปรุงรายวิชาที่มีความทันสมัย มีความหลากหลาย เน้นรายวิชาที่เกี่ยวกับศาสตร์บริหารธุรกิจโดยตรง เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์ทางด้านบริหารธุรกิจอย่างถ่องแท้

3. หลักสูตรควรพัฒนาคุณลักษณะด้านปัญญา โดยเน้นให้นักศึกษานำความรู้มาประยุกต์ใช้ตามหลักการและทฤษฎี สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ เพื่อการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์และมีแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่ทันสมัย

4. หลักสูตรควรพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษามีกิจกรรมร่วมกัน เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนที่หลากหลาย สามารถปรับตัวให้มีประสิทธิภาพและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงพัฒนาให้นักศึกษารู้จักการวางแผนและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 มีวัตถุประสงค์ระบุไว้ข้อหนึ่งว่า มุ่งหวังให้นักศึกษาเป็นคนดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ ซื่อสัตย์ อุตสาหะ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าหากบุคคลมีความรับผิดชอบจะมีผลดีคือ (1) คนมีความรับผิดชอบย่อมจะทำงานทุกอย่างสำเร็จตามเป้าหมายกาลเวลา (2) คนมีความรับผิดชอบย่อมเป็นที่นับถือ ได้รับการสรรเสริญและเป็นคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม (3) ความรับผิดชอบเป็นสิ่งเกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานสอดคล้องกับกฎจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคม (4) ไม่เป็นต้นเหตุของความเสื่อมและความเสียหายแก่ส่วนรวม และ (5) ทำให้เกิดความก้าวหน้า สงบสุข เรียบร้อยแก่สังคม

5. หลักสูตรควรพัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเน้นจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษารู้จักการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข ใช้หลักสถิติในการประยุกต์ใช้เพื่อการทำงาน ฝึกให้เป็นคนมีเหตุผล รู้จักใช้ตรรกะทางคณิตศาสตร์ รู้จักการคิดวิเคราะห์และสามารถสื่อสารกับคนในองค์กร ในสังคมได้อย่างดี มีศิลปะในการสื่อสารและการนำเสนองาน สามารถใช้เครื่องมือที่จำเป็นต่อการทำงานในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตกับบัณฑิต ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณลักษณะของมหาบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นอันดับแรก หลักสูตรควรนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผนจัดการเรียนการสอน โดยการสอดแทรกในเนื้อหาการสอนทุกรายวิชา เพื่อพัฒนามหาบัณฑิตให้มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

1.2 คุณลักษณะมหาบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ ส่วนใหญ่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจและตลาดแรงงานทั่วไป เห็นคุณค่าและประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มหาบัณฑิตมีคุณภาพ มีความสามารถ มีทักษะและสมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านบริหารธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่มหาบัณฑิตมีความรับผิดชอบสามารถเรียนรู้งานใหม่ มีความตั้งใจทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน ซึ่งทั้งหมดนี้คือคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นที่หน่วยงานต่าง ๆ ต้องการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการศึกษาในครั้งนี้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่สภามหาวิทยาลัยเห็นชอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านชื่อเสียง ด้านมีวินัย และด้าน ใฝ่เรียนรู้ เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

2.2 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรอื่นๆ ร่วมด้วย เพื่อให้เห็นความคิดเห็นที่แตกต่างและนำมาพัฒนาหลักสูตรต่อไป

2.3 ควรศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านต่าง ๆ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564-2570 ฉบับสมบูรณ์. [อินเทอร์เน็ต]. 2563 [เข้าถึงเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2564], เข้าถึงได้จาก <https://www.mhesi.go.th/index.php/all-media/book/2241-higher-education.html>.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. เอกสารแนวทางการนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา; 2552
- [3] Likert, R. N. A technique for the measurement of attitude. Attitude Measurement. Chicago: Ronal McNally & Company; 1970
- [4] ประสพชัย พสุนนท์. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณ. วารสารปริชาต มหาวิทยาลัยทักษิณ 2557; 1: 144-163.
- [5] น้ำเพ็ญ พรหมประสิทธิ์ และคณะ. ความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ [รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย]. สงขลา;2558
- [6] นราวิษณุ ชัยสิทธิ์ และคณะ. คุณลักษณะของมหาบัณฑิตสาขาวิชาการตลาด ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสงขลา [รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย]. สงขลา;2558
- [7] เพลินพิศ ศิริสมบูรณ์. คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ประจำปีการศึกษา 2556 - 2557 (รุ่นที่ 15). วารสารวิชาการเซาธ์อีสท์บางกอก 2559;2:55-67.
- [8] อพันธ์ พูลพุทธา. คุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนิสิตที่เรียนหมวดศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 2563;2: 101-112.
- [9] สุนิดา แสงอาวุธ. มาตรฐานการเรียนรู้ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. [การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2558.